

PAARSE VRIJDAG: UIT DE KAST

INTERVIEW

Uit de kast komen, terwijl alle ogen in de aula op jou gericht zijn. Doodeng!

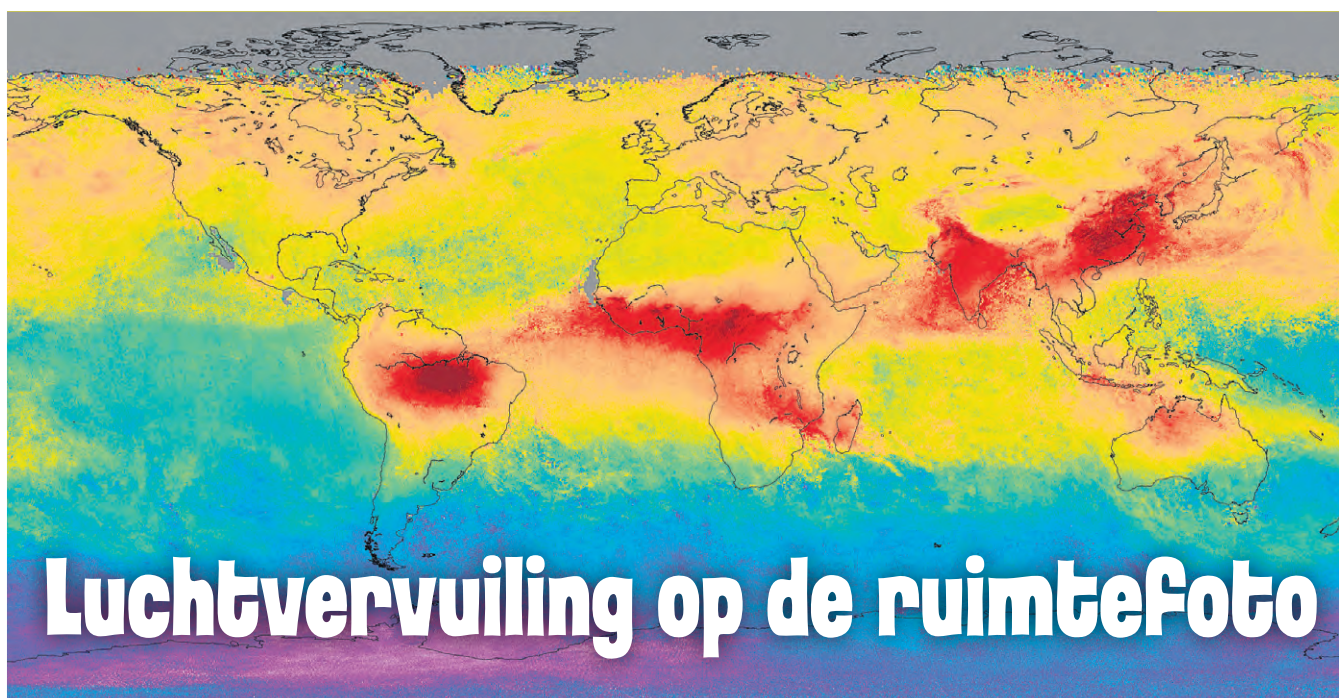
Maar Pim (17) uit Laren deed het vorig jaar toch. Op Paarse Vrijdag. En ook vandaag pakt zijn school Laar & Berg groots uit op deze dag. 'Het gaat niet alleen om acceptatie maar ook om het leuk hebben met elkaar.' Door Vera Bosch

'Ik was zo opgelucht en ontspannen toen ik het eenmaal had verteld', zegt Pim. Hij was een van de eersten op zijn school die openlijk voor zijn geaardheid uitkwam. Dit deed hij op Paarse Vrijdag, een jaarlijks terugkerende dag die in het teken staat van acceptatie van lesbische, homo-seksuele, biseksuele, transgender- en intersekse (lhbt) leerlingen. 'Ik worstelde vanaf de eerste tot de derde klas met mijn geaardheid. Door de GSA (Gender & Sexuality Alliance, red.) bij mij op school, durfde ik te praten over mijn gevoelens en uit de kast

te komen.' Het thuis vertellen vond hij een stuk spannender: 'Ik heb het uitgesteld totdat ik mijn eerste vriendje kreeg. Toen kon ik niet anders meer. Het is thuis toch een stuk persoonlijker. Maar toen iedereen daar positief reageerde, durfde ik het ook op school te vertellen.'

Veilig op school

Pim denkt dat niemand de boodschap duidelijker had kunnen overbrengen dan een leerling zelf: 'Het was goed dat de leerlingen nu een gezicht bij het

Luchtvervuiling op de ruimtefoto

Twee maanden geleden werd satelliet Sentinel 5P de lucht ingeschoten. Op zich niet zo heel bijzonder, maar aan boord zit de Nederlandse uitvinding Tropomi. Een slimme camera die vanuit de ruimte foto's kan maken van luchtvervuiling.

Door Nathalie Strijker

Deze week kwamen de eerste beelden terug op aarde en die zijn goed gelukt. De foto's laten heel precies zien waar veel vervuilende koolmonoxide in de lucht hangt. Zo zie je op de beelden die Tropomi maakte heel duidelijk een wolk boven het Amazonegebied in Zuid-Amerika. De vervuiling daar komt door grote ontbossingsbranden. Ook de luchtvervuiling boven China en India is duidelijk te zien. Zelfs de as boven de Agung op het Indonesische eiland Bali is zichtbaar. Die vulkaan is al tijden onrustig. Maar ook boven Nederland is de lucht niet bepaald schoon. Hier hangen wolken van stikstofdioxide door verkeer en fabrieken.

Het ruimte-instrument is een samenwerking tussen verschillende Nederlandse bedrijven. Onder andere Airbus Defence and Space Netherlands, KNMI en TNO werkten er aan mee. Het was vooral spannend of de apparatuur zou blijven werken onder extreem lage temperaturen. In de ruimte kan het kwik dalen tot -140 graden.

Ontluisterend

Tropomi gaat de komende tijd nog elke dag een heleboel foto's maken. Wetenschappers over de hele wereld mogen gratis gebruik maken van al die data. Meteorologen

FOTO'S © ESA

kunnen nu niet alleen zien waar op de wereld de lucht vervuild is, maar ook hoe de verontreiniging zich verspreidt. Het Nederlandse weerinstituut KNMI, is alvast heel enthousiast. 'Het beeld is even indrukwekkend als ontluisterend. Niet alleen Delhi, maar eigenlijk heel Noord-India ligt onder een wolk van koolmonoxide. Maar ook de uitstoot van luchtvervuiling in ons eigen land is duidelijker zichtbaar dan ooit. De rookpluimen verraden zelfs waar de wind vandaan komt. Heel bijzonder voor een waarneming door een satelliet op achthonderd kilometer hoogte', staat op de website te lezen.

Meer foto's van Tropomi op Sevendays.nl/tropomi

VERMIST EN WEER GEVONDEN

KO RT Waar is Abdullah Mazmahor uit Schiedam? Die vraag hield dit weekend veel mensen bezig. De vijftienjarige jongen liep vrijdagavond zonder jas weg van huis. Hij is doof, autistisch en heeft een lichte verstandelijke beperking. De politie startte een grote zoekactie. Ook veel vrijwilligers en familieleden van Abdullah hielpen mee. Maandagmiddag kwam er goed nieuws: de jongen zat verstopt in een huisje op een volkstuincomplex. Hij wist niet dat er naar hem werd gezocht. Na een check in het ziekenhuis, mocht hij een dag later naar huis.

DRENTSE DROOM KOMT UIT

KO RT Isa Zwart - vorige week nog op Podium in deze krant - won afgelopen weekend de publieksprijs bij het Songfestival voor Minderheidstalen in Italië. 'Er zaten 1200 mensen in de zaal en de meeste daarvan hebben op mij en mijn band gestemd. Dat is echt een compliment!' vertelt ze aan 7Days. Isa (17) zong in het Drents over haar droom om zangeres te worden. 'De mensen in Italië konden de tekst natuurlijk niet verstaan. Dat is wel een beetje gek. En ook jammer, want het is echt een positief nummer over het volgen van je droom. Maar zelfs zonder de tekst te begrijpen vonden ze het dus een leuk liedje!' De Zwitser Tumasch E won het songfestival met een liedje in het Retro-Romaans.

© MATTHIJS LANTING

VOOR DE HELE SCHOOL

FOTO'S © PIM STIKKELORUM

verhaal kregen. En dat ze begrepen dat iedereen hiermee kan worstelen en dat het niet verandert wie ik ben.' Na de actie van Pim durfde meer leerlingen uit de kast te komen. Al was dat volgens hem niet zijn doel. 'Ik wilde vooral laten zien dat iedereen zich hier op school veilig kan voelen.' En dat werpt z'n vruchten af. 'Voorheen werd er bij ons op school vaak gescholden met het woord "homo" maar sinds de vorige Paarse Vrijdag heb ik dat minder gehoord. En dat is fijn, want iedereen moet zich prettig voelen om zichzelf te zijn.'

Rollerskatebaan

Dit jaar pakt de school van Pim Paarse Vrijdag nog grootser aan. Er komt onder andere een nagellakstand waar leerlingen hun nagels paars kunnen lakken en de hele schoolgang wordt omgetoverd tot een rollerskatebaan. 'In het begin droegen alleen de lhbt-leerlingen paars op deze dag. Inmiddels doet iedereen dat. Op die manier laat je zien dat je elkaar accepteert. De rollerskatebaan zetten we op omdat deze dag niet alleen om acceptatie gaat: het gaat ook om het leuk hebben met elkaar.'

WIST JE DAT?

- Paarse Vrijdag sinds 2010 in Nederland wordt gevierd op de tweede vrijdag van december?
- meer dan de helft van de lhbt-leerlingen het afgelopen jaar is gepest vanwege hun geaardheid?
- onder jongeren de acceptatie van homoseksualiteit lager ligt dan onder volwassenen?
- bijna één op de vier jongens en één op de vijf meisjes niet uit de kast durft te komen?
- op ongeveer 80% van de scholen een GSA actief is?

Vragen stellen aan ministers

Tijdens het Nationaal Jeugddebate kunnen jongeren al elk jaar met ministers in discussie. Maar als het aan D66-kamerlid Rens Raemakers ligt komt daar nog een politiek evenement bij: het kindervragenuur waarin 150 kinderen één keer per jaar ministers het hemd van het lijf mogen vragen. Door Sandra van de Wiel

INTERVIEW

'Het is echt een aanvulling op het Nationaal Jeugddebate', legt Raemakers uit. 'Dat is vooral bedoeld voor de hogere klassen van de middelbare school. Dit vragenuur is voor kinderen tussen de elf en veertien jaar.' Wat het dan toevoegt? 'Vragen stellen is net wat makkelijker dan debatteren, daarom denk ik dat het heel geschikt is voor brugklassers. Maar als er bijvoorbeeld veel vijftien- en zestienjarigen zijn die willen meedoen, kunnen we dat ook overwegen. Dit is natuurlijk nog maar een eerste idee.'

Andere onderwerpen

De politicus vindt het belangrijk dat, ook als je nog niet mag stemmen, je bij de politiek

wordt betrokken. 'Kinderen en jongeren hebben vaak het gevoel dat er niet genoeg naar hen wordt geluisterd. Dat volwassenen vooral met elkaar praten. Daar willen we op deze manier wat aan doen. Ik kan me goed voorstellen dat je bijvoorbeeld meer wilt weten over armoede, kindermishandeling of pesten op school. Misschien komen er wel onderwerpen voorbij waar wij als volwassenen niet aan denken. Daar ben ik heel benieuwd naar.'

Stemmen

Of het vragenuur er echt komt, is nog niet zeker. 'Vijf partijen zijn al enthousiast: D66, PvdA, GroenLinks, CDA en SP. Die hebben samen precies 75 van de 150

© ANP

zetels. We hebben nog de steun van één partij nodig, want dan is de meerderheid van de Tweede Kamer vóór het plan. Dinsdag wordt erover gestemd', zegt

Raemakers. Volgende week weten we dus al of de Kamerleden hun blauwe stoelen volgend jaar voor een dag moeten afstaan.

IRRITANT HÉ?

Krijg jij ook de kriebels als je het woord 'genderneutraal' hoort? Dan ben je niet de enige. Het is donderdag zelfs uitgeroepen tot het meest irritante Nederlandse woord van 2017. Duizenden mensen zien het maar al te graag in de prullenbak verdwijnen. Door Sandra van de Wiel

'Veel mensen vinden "genderneutraal" stom omdat het te vaak wordt gebruikt', vertelt Laura van Eerten van het Instituut voor de Nederlandse Taal dat de wedstrijd elk jaar organiseert. 'Ze noemen het een irritante hype of

vinden het heel lelijk en onnodig dat het bestaat uit een Engels en een Nederlands deel.' De andere kanshebbers waren: *duurzaam*, *eigenlijk*, *in je kracht staan*, *loverboy*, *papadag*, *shinen*, *soort van*, *stukje* en *super*.

Weg ermee

De Weg met dat woord!-verkiezing werd voor de vijfde keer gehouden. Eerder zijn *kids* (2013), *oudjes* (2014), *me* als bezittelijk voornaamwoord (2015) en *diervriendelijk vlees* (2016) al bestempeld

tot irritant. 'Vaak vinden mensen woorden stom die te pas en te onpas worden gebruikt. Maar ook Engelse woorden waar een goed Nederlands alternatief voor is, zorgen voor irritatie, zoals *kids*. Of woorden die je op het verkeerde been zetten. *Papadag* is daar een goed voorbeeld van, want papa ben je natuurlijk elke dag', legt Van Eerten uit.

Jongerentaal

Onder alle inzendingen, zaten dit jaar ook een heleboel typische jongerenwoorden. 'Bijvoorbeeld: *echt hé?*, *oh my god*, *random*, *na me* in plaats van *naar mijn*, *episch* en *yolo*', somt Van Eerten op. 'Geen van deze woorden haalde trouwens de top-10. Dat was in 2013 wel zo, toen eindigden *yolo* en *swag* allebei hoog.'